

1963

metais, kai rajone kūrėsi medžiotojų būreliai, nuvažiuoti į Šventybrasčio miškus buvo galima tik arkliais - nuo kelio Kėdainiai - Panevėžys nebuvo rimtesnio keliuko. Miškas pelkėtas, visur tankumynai, kai kur žmogui sunku net pralįsti... Čia net vietovardžiai apie nepavydėtina^ miškų būklę byloja: Kurmio bala, Jurevičiaus bala, Prieklos, Lepšynė, Laveliai, Gardupis, Montauto upelis ir pan. Nors miško brūzgynai, pelkės ir tankumynai yra labai palankūs laukiniams žvėrimis veistis, tačiau nesant privažiavimo į Šventybrasčio miškus, būrelių kūrimosi pradžioje į Šventybrasčio būrelį mažai medžiotojų norėjo registruotis. Būrelio medžiotojų branduolį tuo metu sudarė vietos medžiotojai bei medžiotojai iš Lančiūnavos, Šventybrasčio ir tik dalis iš Kėdainių miesto. Pirmieji būrelio medžiotojai buvo: tėvas su sūnumi J. ir J. Liužinai iš Trakų kaimo, B. Sokolnikas iš Petkūnų, M. Sakalauskas, J. Skutas, B. Kiuras, L. Ivanauskas iš Truskavos, P. Balčiūnas, A. Pranckevičius iš Lančiūnavos, S. Bagdonas iš Pelėdnagių, V. Žilys, J. Šatinskas, S. Grigaitis, S. Pikelis, K. Markauskas, B. Varnelis, J. Lukoševičius, A. Enziulaitis iš Kėdainių, Č. Petrulaitis, A. Gineitas iš Šventybrasčio. Pirmuoju būrelio pirmininku buvo išrinktas Kėdainių rajoninio laikraščio „Tarybinis kelias“ skyriaus vedėjas Stasys Pikelis, kuris būreliui vado-

Būrelio medžiotojai 1969 metais. Centre - būrelio vadovas Stasys Pikelis

vavo iki 1967 metų, kai buvo išrinktas Kėdainių medžiotojų ir žvejų draugijos valdybos pirmininku. Po jo būreliui vadovavo: Bronius Varnelis (1967-1972 m.), Klemensas Markauskas (1972-1976 m.),

Petras Balčiūnas (1976-1978 m.), Edmundas Kontrimavičius (1978-1982 m.), Vladas Raila (1982-1990 m.), Vladas Janonis (1990-1999 m.) 1999 metais medžiotojų klubo pirmininku išrinktas Arūnas Lukoševičius.

Įkūrus būrelį, pirmas ir pagrindinis darbas buvo brakonierių sutramdymas. Vietiniai brakonieriai žvėris šaudydavo pavakariais ir rytais. Su jais kovoti buvo lengviau. Tačiau neįmanoma buvo sutramdyti „oficialiųjų“ brakonierių - rajono vykdomojo ir partijos komitetų atsakingųjų darbuotojų, kurie savaitės viduryje organizuodavo vadinamąsias „medžioklytes“. Šio tipo brakonierius apramino į Kėdainius dirbti atvykęs gamtos apsaugos inspektorius Mykolas Armanavičius. Jam aktyviai talkininkavo būrelio medžiotojai J. Liužinas, P. Balčiūnas, J. Šatinskas ir kiti. Per keletą metų būrelio nuomojamuose medžioklei plotuose brakonierių gerokai sumažėjo. Tokių atvejų, kai sekmadienį susirinkę medžioti būrelio vyrai rastų išmedžiotą mišką, ir skrostų žvėrių liekanas pagrioviuose -nebepasitaikydavo. Būrelio medžiotojai pradėjo ruošti pašarų aikšteles, statė šėryklas, pašiūres šienai, édžias stirnoms. Kėdainių miškų ūkis pradėjo intensyviai sausinti Šventybrasčio mišką, tiesė kelius. Žiema, buvo labai patogu išvežioti žvėrimis pašarus, rengti medžiokles. Šventybrasčio miške neliko vietų, kur nebūtų galima surengti medžioklės ar nugabenti žvėrimis pašarų. Miške labai pagausėjo žvėrių, ypač šernų. Taujankos medžioklės plotuose užveisus tauriuosius elnius jie greitai paplito ir Šventybrasčio miške. Įkūrus būrelį, kas metai buvo sumedžiojama 15-20 šernų, keletas stirnų, daug kiškių ir lapių. Jau 1968 metais būrelio medžiotojų triūsas globojant ir saugant fauna, buvo įvertintas trečiajaja vieta rajone. 1971 metais rajone trečdalį eksportui skirtų šernų į mėsos kombinatą, pristatė būrelio medžiotojai.

Valstiečių laikraštis, 1985 03 15

Geros žinios iš Kėdainių rajono

LEMIAMOS DIENOS

Šventybrasčio būrelis susiskirstęs į šešias grupes. Kiekviena grupė turi po vieną dvi automatines šėryklas šernams ir elniams. Kiekvienas medžiotojas dar pastato ędžias stirnoms ir kiškiams. Kad būtų patogiau laikyti ir vežioti pašarus, būrelis pasistatęs daržinę. Žiemai buvo sukaupta 48 tonos sultingųjų pašarų, 44 tonos grūdų atliekų, daugiau nei 6 tonos šieno, apie 2 000 šluotelių, 200 kilogramų laižomosios druskos. Pasitelkus techniką, nuo sniego nuvalytos miško aikštelės, kvartalinės linijos, kad žvėrimis būtų lengviau pasiekti miško augalus, vaikščioti, susirasti patogius guolius.

A. Zikaras

Visuomeninis gamtos apsaugos inspektorius

Medžiotojų plotas. Medžioklės vadovas S. Pikalis
nurodo popietinės medžioklės kryptis. 1966 m.

Kaip būrelio medžioklės plotuose gausėjo žvėrių ir kaip sekėsi juos medžioti, matyti lentelėje.

33 lentelė. Žvėrių skaičius ir medžioklių rezultatai Šventybrasčio medžiotojų būrelio plotuose.

Žvėrys	1972 m.		1977 m.		1982 m.		1987 m.	
	apskai- ta	sume- džiota	apskai- ta	sume- džiota	apskai- ta	sume- džiota	apskai- ta	sume- džiota
Briedžiai	28	20	33	12	32	10	34	11
Stirnos	150	17	165	19	140	16	135	14
Šernai	32	60	41	57	45	79	90	125
Kiščiai	450	120	360	75	120	15	120	12
Kiaunės	26	5	29	6	24	5	24	6
Manqutai	31	30	29	24	29	17	-	-
Lapės	34	24	31	17	33	14	23	13
Taurieji elniai	-	-	-	-	-	-	49	10

Šventybrasčio ir kitų aplinkinių kaimų gyventojai nelabai nustebdavo, išgirdę žinią apie tai šen, tai ten papjautą avį, veršį. Vilkų darbas! Kad vilkų šeimyna gyvena būrelio miškuose, žinojo ir Šventybrasčio būrelio medžiotojai. Čia pastebimai sumažėjo stirnų. Bet pabandyk dideliame miške sumedžioti šį atsargų ir gudrų žvėrį! Reikia laukti sniego. Laukti neteko. Spalio 12-ąją planinėje medžioklėje viena vilkė nepastebėjo prie beržo prigludusio medžiotojo A. Zikaro. O ir šis žvėrį aukštoje žolėje pamatė tik likus iki jo keliems metrams. Šūvis buvo taiklus. Plėšrūnė krito vietoje.

Po savaitės

vykusioje medžioklėje medžiotojas V. Raila paguldė dar vieną pilkį. Paskutini kartą vilkas šiose apylinkėse buvo nušautas daugiau kaip prieš 30 metų.

J. Saulėnas

Tarybniais metais už pristatyta, eksportui žvėriena, būrelis gaudavo nemažas pinigų sumas, būrelio medžioklės plotai buvo produktyviausi rajone. Gautos lėšos buvo naudojamos padengti medžioklės išlaidoms, biotechniniams statiniams, pašarams įsigyti, medžiotojams už taiklų šūvį premijuoti, stendinio šaudymo varžyboms surengti. Į būrelio plotus kasmet buvo išvežama 50-60 tonų šakniavaisių - daugiausia cukrinių runkelių atliekų iš kolūkių laukų. Beveik visi kolūkių pirmininkai buvo medžiotojai, jie buvo suinteresuoti, kad miškuose būtų daug žvėrių. Į medžiokles iš respublikinių tiekimo organizacijų buvo kviečiami reikalingi valdininkai, kurie ūkiams galėdavo skirti statybinių medžiagų, žemės ūkio mašinų ar atsarginių detalių. Daug pašarų už mažą kainą būrelis gaudavo iš Kėdainių cukraus fabriko bei elevatoriaus.

Vytautas Šventkivaitis medžiotojas
Bronius Solidnikas, 1969 m.

Stasio Plepiškos su šuniu Piku

Padaugėjus šernų, labai sumažėjo kiškių, kurapkų, tetervinų, ančių, jerubių ir kitų smulkių žvėrelių. Šernai - visaėdžiai, jie suėda perinčių ant žemės paukščių kiaušinius ir jų jauniklius. Kai medžioklės tvarkymas buvo pavestas Miškų ūkio ministerijai, o rajonuose - miškų urėdijoms, staigiai buvo išmedžioti briedžiai, elniai, sumažėjo stirnų, nes miškininkai juos priskyrė prie didžiausių miško žaldarių. Už eksportui pristatytą žvėrieną miškų urėdija gavo solidžias

pajamas, medžiotojai nebegirdėjo apie žvėrių daroma

žala miškams. Tačiau iš pelno, gauto už žvėrieną, mažai lėšų buvo skiriama žvėrių apsaugai nuo brakonierių, taip pat papildomam žvėrių šėrimui. Kėdainių miškų urėdija miškų nuomos sutartį su būreliu sudarė tik vieniems metams - medžiotojai nebuvo suinteresuoti biotechninių statinių priežiūra ar naujų statyba.

Daugelis svajonė apie tikėtines, iš kairės: Sėnio „autorius“ A. Zikaras ir V. Pečiūnas

Būreliui nesisekė su medžiotojų nameliais. Dar 1968 metais būrelio vadovas S. Pikelis rajono laikraštyje „Tarybinis kelias“ rašė: „Man atrodo, kad kiekvienas medžiotojas - gamtos mylėtojas turėtų daug dienų praleisti gamtoje bet kuriuo metų laiku, ne tik medžiodamas. Galima ir reikia išvykti su šeima. Tik tam reikia sudaryti sąlygas. Bene kiekvienas būrelis savo plotuose gali įsirengti namelį, nors ir primityvų. Bus kur pasėdėti pavargus, susirinkus aptarti medžioklės rezultatus. Mūsų šeštasis (Šventybrasčio) būrelis tokį namelį, nors ir labai kuklų, šiemet turės. Visi būrelio nariai tuo patenkinti, nes kiekvienas čia įdėjo savo triūso dalį“. Tačiau po keliolikos metų jis buvo padegtas. Vėliau šviesaus atminimo Vilainių eksperimentinio ūkio direktorius V. Kučinskas būreliui atidavė daržinę, kurią pastatė miške. Buvo nupirkta 200 lapų šiferio, juo daržinė uždengta, grindys išasfaltuotos. Joje buvo laikomi pašarai, šienas, šluotelės, švenčiami jubiliejai, net keliamos vestuvės. Tačiau daržinę kažkas, galbūt iš pavydo, sudegino. Tada už būrelio pinigų būrelio teritorijoje buvo nupirkta P. Bagdono sodyba su pastatais. Vėliau kažkas

ir ją sudegino. Juozo Liužino ir būrelio vadovo V. Janonio iniciatyva bei būrelio medžiotojų rūpesčiu buvo pastatytas mūrinis medžiotojų namelis.

Pastaraisiais metais būrelio miškuose vėl atsirado briedžių ir elnių. Todėl medžioklės laimikiai, be šernų, stirnų, lapių ir kiškių, pasipildė briedžiais ir elniais. Klube medžioja 49 medžiotojai. Kasmet už nedidelį mokesčių priimame pamedžioti daug svečių. Sumedžiotus briedžius, elnius ir stirnas būrelis parduoda eksportui, o gautas lėšas naudoja sumokėti medžioklės plotų nuomai, pirkti licencijas kanopiniams žvėrimis medžioti, pašarams įsigyti ir pan. Būrelis įsigijo mikroautobusą, su juo medžiotojai važiuoja į medžiokles bei įvairius renginius, juo vežami parduoti žvėrys ir pan.

Klubo medžiotojams gerai sekasi stendinio šaudymo varžybose. 1999 metais klubo šaulių komanda apskritoje aikštelėje užėmė trečiąją vietą. Toje pat aikštelėje

2000 metais klubo medžiotojai lėkšteles mušė taikliausiai ir užėmė pirmąją vietą, o komandos šaulys A. Vaidalauskas asmeninėje įskaitoje iškovojo trečiąją vietą.

2001 m. varžybose šaudant „Į bėgantį šerną“ komanda užėmė antrąją vietą o šaulys M. Rusilas asmeninėje įskaitoje - pirmąją vietą, E. Vasilenko - trečiąją vietą. Apskritoje aikštelėje A. Lukoševičius asmeninėje įskaitoje užėmė antrąją vietą.

Eil. Nr.	Medžiotojo pavardė, vardas	Gimimo metai	Įstojimo į LMŽD metai
1	2	3	4
1.	Arlauskas Paulius	1942	1977
2.	Armanavičius Dainius	1972	*
3.	Armanavičius Mykolas	1931	1960
4.	Bačdonas Virmantas	1963	1989
5.	Bačuška Petras	1941	1977
6.	Banevičius Vytautas	1956	1988
7.	Bučiušas Petras	1932	1974
8.	Daržužis Bronius	1970	1995
9.	Domarkas Algimantas	1956	1977
10.	Eigirdas Gintaras	1963	1986
11.	Geležynis Aidas	1972	1990
12.	Genelevičius Albinas	1960	1992
13.	Gineitas Algimantas	1945	1994
14.	Ginkevičius Gytis	1969	1993
15.	Gustas Albertas	1958	1988
16.	Ivanovas Nikolajus	1953	1991
17.	Jacina Vilius	1963	1998
18.	Janonis Rimantas	1967	1989
19.	Janonis Vladas	1936	1966
20.	Kačinskas Raimondas	1955	1992
21.	Karosas Antanas	1964	1995
22.	Kilijonas Alvydas	1962	1991
23.	Kitkauskas Vladas	1936	1971
24.	Kotinskas Antanas	1951	1997
25.	Kovydar Adam	1934	1980
26.	Kriūnas Algimantas	1953	1998
27.	Lukoševičius Arūnas	1970	1992
28.	Mališka Juozas	1942	1988
29.	Matuzas Raimundas	1962	1997
30.	Merkynikas Nierius	1976	1996
31.	Orlauskas Artūras	1962	1995
32.	Petrulaitis Česlovas	1931	1949
33.	Rysevas Ždanas	1966	1997
34.	Rusilas Modestas	1973	1994
35.	Rutkauskas Valdas	1976	1995
36.	Rutkauskas Vladislovas	1943	1983
37.	Sokolnikas Bronius	1922	1967
38.	Stankevičius Aidas	1966	1993
39.	Stučinskas Vidas	1974	1992
40.	Sudžius Raimundas	1965	1987
41.	Šatinskas Juozas	1941	1963
42.	Ščiukas Eugenijus	1963	1991
43.	Tabalą Semion	1941	1994
44.	Vaidalauskas Audronius	1960	1994
45.	Vasilenko Evaldas	1973	1996
46.	Zakariza Vytautas	1959	1992
47.	Zikaras Antanas	1935	1981
48.	Zikaras Vytautas	1965	1987
49.	Žilys Vytautas	1928	1980

Šiame skaidre pateiktas medžiojusių medžiotojų sąrašas

Eil. Nr.	Medžiotojo pavardė, vardas	Gimimo metai	[stojimo į LMŽD metai	Pastabos
1	2	3	4	5
1.	Aksenavičius Dalius	1963	1993	miręs
2.	Ambrazevičius Saulius	1963	1988	pašalintas
3.	Augustinaitis Mykolas	1935	1966	išstojęs
4.	Bačdonas Stasys	1926	1964	miręs
5.	Balčiūnas Petras	1929	1950	miręs
6.	Baliūnas Stepas	*	*	miręs
7.	Cinikas Henrikas	1951	1992	išstoies
8.	Dambrauskas Edmundas	1951	1978	
9.	Dirda Vytautas	1946	1971	miręs
10.	Endzulaitis Antanas	1934	1965	Miškininkų klube
11.	Ganusauskas Petras	1941	1966	išstojęs
12.	Gineitas Antanas	*		išstojęs
13.	Grigaitis Stepas	*	*	išstojęs
14.	Ivanauskas Lionginas	1938	1963	miręs
15.	Ivanauskas Vytautas	*	*	išstojęs
16.	Jurgelevičius Juozas	1930	1965	
17.	Kalinauskas Romualdas	1941	1978	miręs
18.	Kirsnys Mindaugas	1951	1976	
19.	Kiuras Bolesas	1926	1970	miręs
20.	Klimavičius Klemensas	1929	1957	miręs
21.	Kontrimavičius Edmundas	1940	1974	Taujankos klube
22.	Kontrimavičius Saulius	1966	1986	Taujankos klube
23.	Kučinskas Aleksas	1940	1973	Barupės klube
24.	Kvedaras Boleslovas	1907	1957	miręs
25.	Liužinaitė Gražina	1966	1986	
26.	Liužinas Juozas	1936	1950	miręs
27.	Lukoševičius Jonas	1927	1964	miręs
28.	Markauskas Klemensas	1932	1965	Miškininkų klube
29.	Michnevičius Petras		*	išstojęs
30.	Mindaulis Antanas	1946	1993	išstojęs
31.	Nomeika Petras	1948	1992	Barupės klube
32.	Pastauka Algis	1933	1958	Truskavos klube
33.	Paulauskas Gediminas	1933	1981	
34.	Pečiulis Vytautas	1956	1992	Barupės klube
35.	Petrolaitis Česlovas	1931	1949	miręs
36.	Pikelis Teofilis	1938	1974	
37.	Piščikas Martynas	1903	1957	miręs
38.	Pranskevičius Aleksas	1907	1961	miręs
39.	Radkevičius Rimantas	1946	1987	
40.	Raila Vladas	1946	1977	Miškininkų klube
41.	Sakalauskas Mykolas	1907	1950	miręs
42.	Seržentas Alfonsas	1934	1957	Miškininkų klube
43.	Šimanskis Stanislovas	1943	1972	miręs
44.	Šulinys Kazimieras	1933	1965	miręs
45.	Tarvidas	*	*	miręs
46.	Urbelys Vytautas	1931	1958	miręs

* duomenų nerasta

1992 m. gegužės mėn. Lietuvos kaimo turkizmo klubo nariai su savo klubo ženklu. Iš kairės į dešinę: V. Štikonis, A. Štikonis, A. Štikonis, A. Štikonis, A. Štikonis.

1992 m. gegužės mėn. Lietuvos kaimo turkizmo klubo nariai su savo klubo ženklu. Iš kairės į dešinę: V. Štikonis, A. Štikonis, A. Štikonis, A. Štikonis, A. Štikonis.

Šventybrasčio klubo vadovas A. Lukoševičius po taiklaus šūvio, 2000 m

Apdovanojami medžioklės šventybrasčio klubo žaidėjai. Ašauty šventybrasčio klubo žaidėjai (dešinėje)

Po varpna – ispuščiai Šventybrėsčio miške

Sėkmingai bebrus medžiojo M. Rusilas ir A. Lukoševičius. 2002

„Oksailio“ šermū medžioklės vadai sekasi iš kairės: A. Lukoševičius, B. Janonis, M. Rusilas.

„Oksailio“ direktorius G. Misiukevičius turi ką papasakoti medžiotojams Šventybrasčio miške

V. Čičević, M. P. Žilčić, M. Koznik, S. Fabija, A. Čušani, A. Kličević, K. Žižić, B. V. K. Kauskas,

B. Čičević, B. V. K. Kauskas, Š. Čičević, M. P. Žilčić, A. V. Lušević, S. Veitka, B. K. Kauskas (suis), B. Goda, V.